

Sekce adiktologických služeb v rámci APSS ČR – prostor pro hlas oboru v systému sociálních služeb

Adiktologické služby představují relativně malou, přesto důležitou součást systému sociálních služeb v České republice.

■ **Text: Mgr. Markéta Blažek Černá,** předsedkyně Sekce adiktologických služeb, ředitelka organizace KOTEC, o. p. s.

Tyto služby reagují na potřeby osob ohrožených závislostními chováními a poskytují podporu při zvládnání problémů spojených s užíváním návykových látek i s nelátkovými závislostmi.

Vzhledem k mezioborovému charakteru adiktologie se služby často pohybují na pomezí sociální práce, zdravotnictví, vzdělávání, práva a dalších humanitních oborů (psychologie, aplikované psychoterapie, ergoterapie atd.). Právě toto široké rozkročení oboru adiktologie vytváří potřebu silného a koordinovaného zastoupení v rámci profesních i resortních struktur. **Z těchto důvodů vznikla v roce 2021 Sekce adiktologických služeb při Asociaci poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS ČR).**

► Zaměření a účel sekce

Sekce vznikla jako platforma pro poskytovatele adiktologických služeb, které jsou zároveň registrovanými sociálními službami. Konkrétně se jedná o terénní programy, kontaktní centra, terapeutické komunity, služby následné péče nebo odborné sociální poradenství v podobě specializovaných ambulancí. V posledních letech také vzniklo několik úzce zaměřených, tzv. adiktologických Center duševního zdraví.

Hlavním účelem práce sekce je zejména zastupování společných zájmů navenek – vůči státní správě, samosprávám, dalším profesním uskupením a jiným aktérům. Sekce také vytváří odborné zázemí (např. pořádáním pravidelné **konference Adiktologie**), zprostředkuje informace a sdílí dobrou praxi. Usiluje o stabilní rozvoj adiktologických služeb v rámci systému sociálních služeb. To mimo jiné znamená, že upozorňuje na specifika praxe těchto služeb, která jsou v některých ohledech při stávající legislativě obtížně naplnitelná či obhajitelná (např. zmiňované sociálně-zdravotní pomezí), či na velmi citelné podfinancování celého sektoru.

V české společnosti se téma závislostního chování stále ocitá na okraji pozornosti, přestože jeho ekonomické, společenské a zdravotní dopady jsou masivní. Společnost „tunelovitě“ vnímá závislost jako důsledek užívání nelegálních látek, ale ve skutečnosti je mnohonásobně více ohrožena dopady užívání látek legálních (alkohol, tabák), hazardního hraní a sázení a problémového užívání digitálních technologií. A na to současná forma financování vůbec nestačí.

► Hlavní cíle a oblasti činnosti

- Advokacie adiktologických služeb – aktivní vstup do odborných i politických diskuzí o podobě systému sociálních služeb a jeho financování, se specifickým ohledem na meziresortní působení adiktologických služeb.
- Posilování profesní identity adiktologických služeb v sociální oblasti.
- Podpora spolupráce mezi poskytovateli a vytváření prostoru pro sdílení a vzdělávání.
- Reprezentace sekce v odborných a pracovních skupinách – sekce je zastoupena ve Výboru zástupců resortů a institucí při Úřadu vlády ČR (poradní orgán pro Radu vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti), při připomínkování legislativy nebo tvorbě metodik (PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D., byl aktivně zapojen do všech systémových projektů, které proběhly v posledních 5 letech).
- Mapování potřeb v terénu a přinášení podkladů pro systémová opatření.

► Význam sekce pro obor a výzva ke spolupráci

Vzhledem k tomu, že neziskový sektor je opakovaně atakován jako nadbytečný, a nutno dodat že signifikantní procento adiktologických služeb je poskytováno právě „neziskovkami“, je společný hlas adiktologických služeb tak důležitý. Sekce nabízí prostor, kde mohou poskytovatelé formulovat své potřeby, sdílet zkušenosti a společně hledat cesty, jak zvýšit stabilitu, kvalitu a dostupnost služeb pro klienty se závislostními chováními. A také si dodávat odvahu a podporu. Sekce adiktologických služeb je otevřená novým členům, kteří chtějí posílit odbornou identitu oboru a aktivně se zapojit do jeho prosazování v rámci APSS ČR.

Představení vedení sekce

Mgr. Markéta Blažek Černá

Současná předsedkyně sekce, ředitelka organizace KOTEC (<https://kotec.cz/>), manažerka, sociální pracovnice, supervizorka s psychoterapeutickým výcvikem. Markéta se dlouhodobě snaží o důstojnou a dostupnou síť adiktologických služeb v Karlovarském kraji, kde působí KOTEC jako jeden ze dvou poskytovatelů tohoto typu služeb.

PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.

Úzce spolupracující expředseda sekce, dlouholetý ředitel CAP (www.cap-plzen.cz), dříve CPPT Plzeň), speciální pedagog, psychoterapeut, metodik s tahem na bránu a obrovským přehledem v oboru. Petr byl jedním z lidí, kteří vytvořili současnou odbornou podobu sítě služeb v ČR, a spolu s kolegy rozvíjí komplex ambulanti péče v Plzni.

Michal Němec, MBA

Viceprezident APSS ČR pro služby sociální prevence, dlouholetý ředitel organizace Prevent 99 (www.prevent99.cz), manažer, hudebník. Michal se významně podílí na podobě poskytování adiktologických služeb v ČR a organizace Prevent 99 je jedním z několika poskytovatelů, jež nabízí komplexní programy pro osoby zasažené závislostními chováními a další služby sociální prevence.

Zveme vás na konferenci Adiktologie 2025, tentokrát na téma: **„Online – spojuje nás, nebo ohrožuje?“**
Koná se 9. září v **Paláci Charitas v Praze.**
Více na: www.apssc.cz → menu Konference → Plánované konference & kongresy.